

Methodiek prognoses instroom en gediplomeerde uitstroom

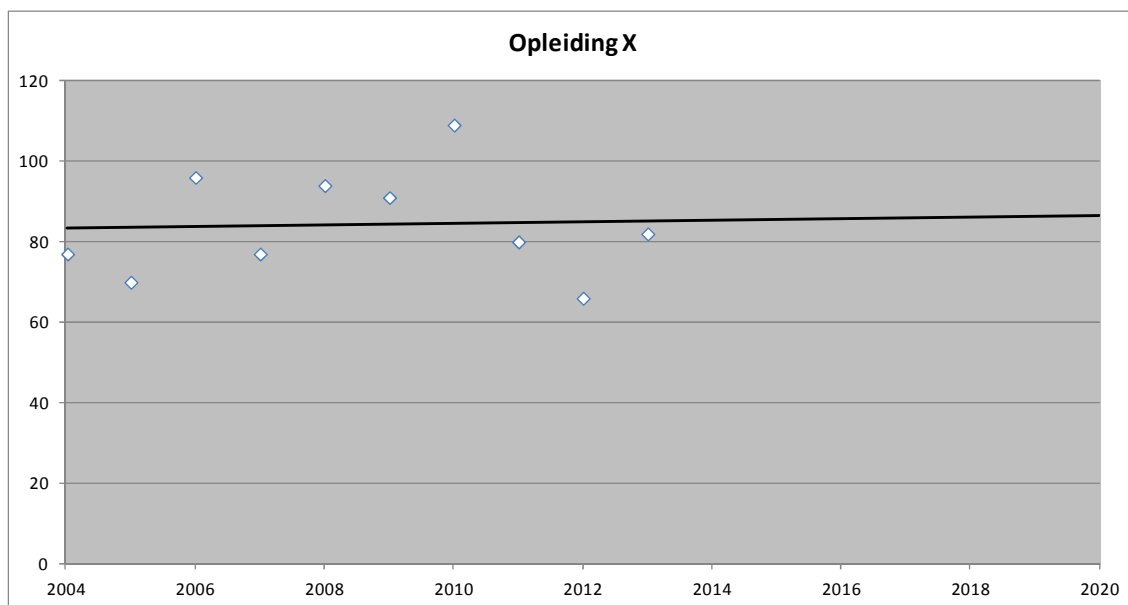
KBA, februari 2014

Voor het bepalen van de instroomprognoses wordt gebruik gemaakt van een combinatie van kwantitatieve gegevens en kwalitatieve verdieping.

Kwantitatieve gegevens van de historische instroomcijfers per opleiding

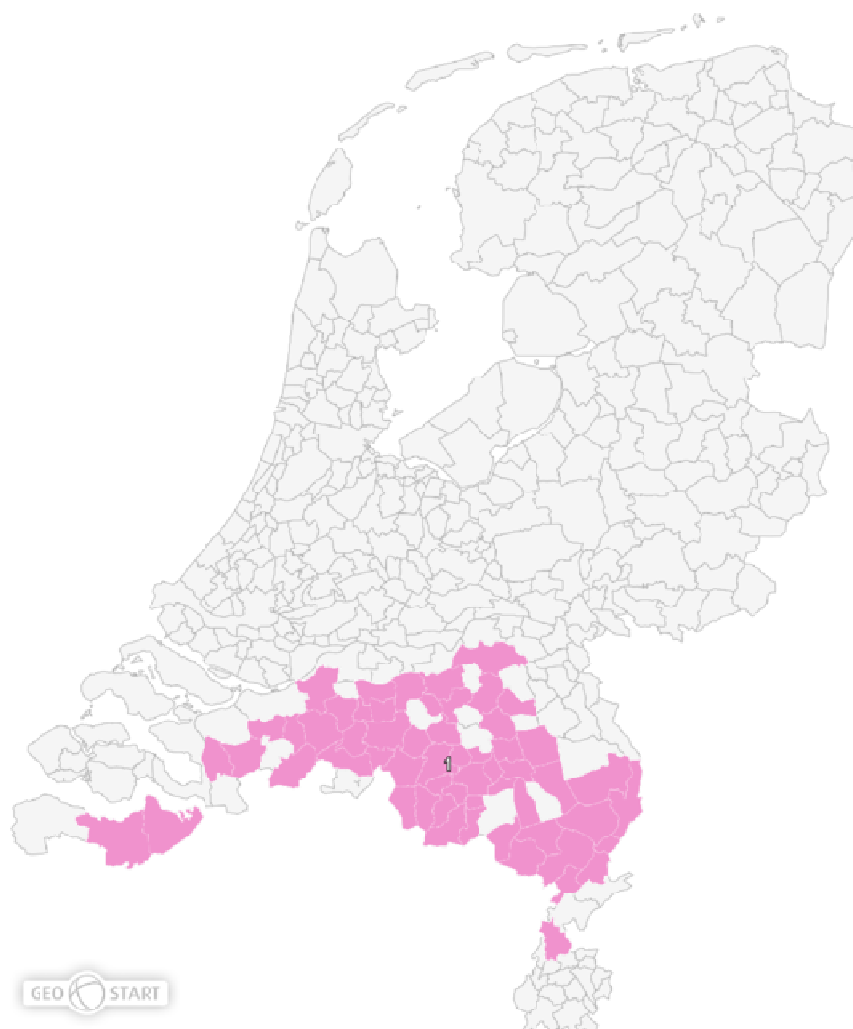
- Instroomcijfers sec van de afgelopen 10 jaar
Figuur 1 geeft ter illustratie de instroom in een opleiding van 2004 tot en met 2013 weer. De lijn geeft op basis van lineaire trendanalyse de (voorlopige) prognoses voor de instroom tot 2020 weer.

Figuur 1 – Instroom opleiding: voorlopige prognose

- Voedingsgebied naar:
  - deelpopulatie (combinatie van herkomstonderwijs en leeftijd van de instromers: jongeren afkomstig direct vanuit havo/vwo of mbo, oudere zij-instromers vanuit hbo/wo/werk of instroom vanuit buitenland).
  - geografische herkomst (analyse uit welke landen / gemeenten de instromers komen)
Het kernvoedingsgebied is opgebouwd uit die gemeenten van waar een bepaald minimum aantal aan instromers afkomstig is. Het kernvoedingsgebied beslaat minmaal 70 procent van de totale instroom in de laatste vijf jaar.
Zie Figuur 2 voor een voorbeeld van de weergave van het kernvoedingsgebied van een opleiding.

Figuur 2 – Geografische spreiding kernvoedingsgebied

Kwalitatieve verdieping door middel van interviews met de opleidingsmanagers

Om tot robuuste prognoses te komen worden de kwantitatieve gegevens (instroom en kernvoedingsgebied) in gesprekken met managers van de opleiding(en) nader beschouwd. De focus van de interviews ligt op de kwantitatieve analyses. Waarom was de instroom zoals die was in de afgelopen 10 jaar? Wat is er veranderd? Wat gaat er de komende jaren veranderen?

In dat kader wordt een reeks van potentieel instroombepalende factoren voorgelegd aan de opleidingsmanager(s) met de vraag of de werking van deze factoren op de instroom de komende 5 tot 10 jaar anders zal zijn dan in de afgelopen 5 tot 10 jaar (zie ook navolgend kader).

Kader – instroombepalende factoren

Hieronder zijn (potentieel) relevante instroombepalende factoren opgesomd en ingedeeld in drie clusters. Voor het bepalen van instroomprognoses is het van belang om de werking van de instroombepalende factoren in de komende 5 tot 10 jaar ten opzichte van de afgelopen 5 tot 10 jaar te onderzoeken: Het gaat in de kern om de vraag of er *aantoonbare* omstandigheden of ontwikkelingen zijn, die maken dat de werking van de factoren verandert.

Factoren in het cluster Arbeidsmarkt

- Vraag op de arbeidsmarkt – kwantitatief (kans op werk / aantal arbeidsplaatsen)
- Vraag op de arbeidsmarkt – kwalitatief (aantrekkelijkheid werk op hbo-niveau)
- Economische conjunctuur (doorstuderen i.p.v. werken)
- Salarispositie van en loopbaanperspectieven voor afgestudeerden
- Wervingsactiviteiten van werkgevers

Factoren in het cluster school / faculteit

- Plafond studentencapaciteit
- Breedte opleidingsaanbod / nieuwe opleidingen
- Kwaliteit / imago opleidingen, aantrekkelijkheid curriculum en studieactiviteiten (studenttevredenheid)
- Werving- en voorlichtingsactiviteiten. Rendementsverbetering als pull-factor
  - Algemeen (bestuursvisie)
  - Gericht op internationalisering / buitenlanders
  - Gericht op 22⁺-ers / zij-instromers
- Toegankelijkheid / selectiebeleid (incl. stapelbeleid)
- Bijzondere bekostiging opleidingen
- Samenwerking met avo / ROC (introductie toeleidende opleidingen, voorlichting)
- Imago school / faculteit (gebouw, campus, stad)
- Numerus fixus door school zelf opgelegd (2004-2020)

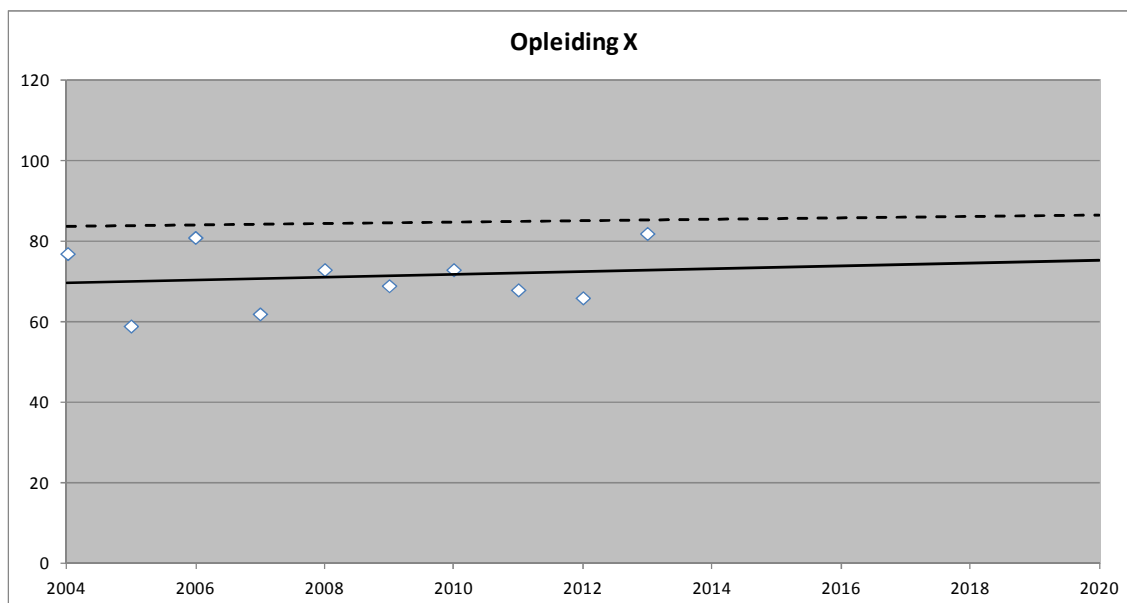
Factoren in het cluster Autonom

- Numerus fixus vanuit de overheid (2004-2020)
- Studiefinanciering (inperking, leenstelsel)
- Concurrentie van mbo / andere Hogescholen / wo
- Concurrentie van opleidingen in Duitsland
- Demografie
- Samenstelling havo / mbo populatie

Definitieve instroomprognoses

Op basis van kwalitatieve informatie worden de instroomcijfers van de afgelopen jaren - al dan niet - bijgesteld en wordt een definitieve prognose van de instroom in de komende 5 tot 10 jaar gemaakt. De instroomprognoses worden per opleiding in grafische vorm weergegeven. Zie Figuur 3 voor een voorbeeld van een dergelijke grafiek. Daarbij geeft de stippellijn de oorspronkelijke, voorlopige trend weer en de doorgetrokken lijn de definitieve prognoses.

Figuur 3 – Instroom opleiding: definitieve prognose

Methodiek bepalen prognoses gediplomeerde uitstroom

De gediplomeerde uitstroom staat gelijk aan de instroomprognose maal het gemiddelde jaarrendement. Daarbij is rendement gedefinieerd als 'het percentage van de instromers dat binnen vijf jaar het diploma van de betreffende opleiding haalt'.